

MEDLEMSBLADET

Nr 3, 2015 Pris 50:-

Blidö-Frötuna Skärgårdsförening

BFSF:s årsmöte

Landstingsbesök

Barnfamiljer till Yxlan

Vitkindade gäss som häckar i Östersjöregionen, t.ex. på Gotland och Öland och längs Sveriges övriga ostkust, övervintrar tillsammans med de arktiska, ryska gässen i Nederländerna och Tyskland. Foto: Roine Karlsson.

Alf har ordet

Hur gör man? Hur får man resultat? Vi vill ha en skärgård där man kan leva året runt, en skärgård som gör det attraktivt för människor att flytta ut. Det är många som faktiskt drömmer om att kunna bo i skärgården, om det bara fanns ...

... en skola för barnen och det finns det. Skolan är ett måste för barnfamiljerna, bra ska den vara också. Här har vi alla chanser att konkurrera med fastlandet. Att ge sina barn en bra och trygg skolgång är i dag inte så lätt på alla platser. Det ska vi ta fasta på, kommunen har varit svag på den punkten. Att framhålla de mindre skolornas alla fördelar, är ett recept som jag tror på.

... ett arbete. Det finns ingen arbetslöshet i skärgården. Nej, kanske inte om man är hantverkare. Utlokalisering av arbeten av mer akademisk art är helt klart en bristvara. Varför kan inte till exempel Skärgårdsstiftelsens kansli ligga i skärgården?

Det måste gå att få ut andra verksamheter; äldreboenden till de ofta penningstarka fyrtiotalisterna – som en gång kanske tvingades att flytta härifrån – är ju en tanke. Före detta ordföranden i Skärgårdsstiftelsen och tillika politikern, Raymond Svensson (c), föreslog en gång att sänka skatten för företagare i skärgården. Det tycker jag är ett alldeles utmärkt förslag. Det går inte att bortse från att det i flera avseenden är enklare att driva ett företag på landbacken.

Den som ser strikt ekonomiskt på sitt företag i skärgården har inte mycket till morot som det ser ut i dag.

... bra kommunikationer. Det är definitivt ett av de viktigaste kraven för att överhuvudtaget fundera på att

Foto: Alf Anderin

byta storstaden mot skärgården. Att inleda skärgårdslivet som pendlare och upptäcka att kommunikationerna inte fungerar, gör det hela omöjligt. Då dröjer det inte länge innan den trista kommentaren kommer: – Jaha, nu har Bosse och Eva på Fjärdholmen kastat in handduken och flyttat i land.

De som bor på öarna vill också kunna hälsa på släkt och vänner på helgerna, men då visar det sig att turlistorna är ”turistifierade” – ut på fredag och in på söndag. Kollektivtrafik bör väl i första hand vara till för de fastboende? Den kan kompletteras med turistbussar och båttaxi för turisterna, en utmärkt näring för skärgårdsföretagare. Närheten till Stockholm är ju i allt väsentligt en solklar konkurrensfördel egentligen. Då ska man lyfta fram den, så att det blir attraktivt att bosätta sig i skärgården.

I detta nummer möter vi några som valt att ta steget och flyttat ut. Vi kan också läsa om när skärgårdslandstingsrådet besökte norra skärgården.

Snart är det årsmöte, då syns vi igen.

Alf Anderin

Missa inte BFSFs årsmöte

Nu är det dags för årsmöte i Blidö-Frötuna Skärgårdsförening. Kallelse med tid och plats finns på sidan 16 och på sidorna 7 och 8 hittar du dagordning och verksamhetsberättelse.

Varmt välkomna!

MEDLEMSBLADET ges ut av Blidö-Frötuna Skärgårdsförening.

Kasholmsvägen 33 • 760 18 Yxlan • www.bfsf.se • plusgiro 66 39 08-2

MEDLEMSBLADET trycks hos Sollentuna Offset & Digitaltryck AB.

Bidrag mottages tacksamt via mail, renee.eklund@gmail.com eller per telefon, 0708 20 45 55

Vill du annonsera? Kontakta Renée Eklind på mail eller telefon, se ovan.

Omslagsbilden: Vintern kommer närmare. Foto: Roine Karlsson.

Den ursprungliga logotypen för BFSF (till vänster) ritades av Petrus Nordstedt, Söderöra, för drygt 50 år sedan.

Skärgårdsbesök

Solen strålar och fjärden ligger lugn. På landsvägen från bussen kommer Gustav Hemming och Sofia Jöngren, båda från Stockholms Läns Landsting, gående mot skolan på Köpmanholm. Jag möter dem halvvägs, vi hälsar och pratar lite om vädret som visar sig från sin bästa sida denna vackra höstdag. Gustav har själv önskat besöka norra skärgården och Blidö-Frötuna Skärgårdsförening har bjudit in till en rundtur. Vi börjar med skolan; navet som nästan alla frågor på ett eller annat sätt kretsar kring härute. Både Gustav och Sofia uttrycker sin beundran, när de går runt och pratar med lärare och elever. Jag låter nog lite malig när jag berättar att det nu går 52 elever i skolan. Men efter de senaste årens duster med den tidigare rektorn och med politiker, tycker jag att jag kan tillåta mig det. Det går inte att ta miste på Gustavs entusiasm, när han pratar med lärarna.

– Jag håller just nu på med en motion om mindre skolor på landsbygden, säger Gustav, och vi måste förändra undervisningen så att skolorna kan bli kvar. Små skolor kan vara mycket bra, det gäller att visa det också.

En bra skola är mycket viktigt för familjer som vill flytta ut och för ungdomarna på ön som kan stanna kvar när det är dags att bilda familj.

Omvänd arbetspendling

Efter skolbesöket tar vi min båt ut till Gräskö. Kollektivtrafiken är viktig för Gräsköborna, liksom för alla öbor. Det är också mycket viktigt att kunna ändra turlistorna, när förutsättningarna förändras. Fler företag behöver få ut arbetskraft på morgonen och in på eftermiddagen. Omvänd arbetspendling alltså. Då måste kollektivtrafiken svara upp mot det. Lyhördhet och ett gott samarbete mellan resenärer, beställare och entreprenör är viktigt. Och problemen måste lösas relativt fort. Om inte, tröttnar öborna och flyttar i land och företagarna tappar sin arbetskraft.

Det finns en positiv trend på Gräskö just nu med flera inflyttade och på sommaren har Karin Österman dragit i gång en liten butik. Båtvarvet blomstrar och det lyser i allt fler fönster på kvällarna.

Posten levererar, men inte överallt

Från Gräskö styr vi söderut och lägger till i en solig byvik på Söderöra. Där kommer Helen Jansson och möter oss.

Överst: Gustav Hemming, Sofia Jöngren, Alf Anderin och Martin Gren i solen på Bromskärs brygga. Foto: Joel Nordstedt
Underst: Daniel Ericsson, Sven Österman, Simon Löfberg, Peter Johansson, Alf Anderin, Kjell Sjöblom och Gustav Hemming tar en fikapaus på Gräskö. Foto: Joel Nordstedt

– Här ute är det full rulle just nu, säger hon och leder oss förbi gamla skolan mot m/s Tärnan där vi ska äta lunch. Båten är nyinköpt, den gamla brann upp här i viken i augusti förra året.

Söderöra vilar på stolta shippingtraditioner och det är roligt att kunna visa upp det för Gustav som just nu är involverad i den pågående trafikupphandlingen.

Allt verkar lugnt en sådan här vacker och stilla höstdag. Skrapar man bara lite på ytan, så finns där mycket arbete, myndighetskrängel och osäkerhet; allt det som det innebär att vara småredare på en ö i skärgården. Det är fantastiskt att det över huvud taget går, men man måste vara lite av en tusenkonstnär.

– När vi bosatte oss här tänkte jag att jag bara skulle göra en sak, säger Ronny Jansson, men det sprack direkt, jag har gjort nästan allt. Två barn har vi hunnit med att fostra också och det har gått bra.

Ett av de problem som nästa alla öbor brottas med är posten.

– Tänk förr, när svärfar körde posten ända ut till Rödlöga året runt. Alla vykort, brev och avier lade han in i ett kassaskåp på kvällen. Han kände ett stort ansvar, han hade ju skrivit på

”Små skolor kan vara mycket bra. Det gäller att visa det.”

Gustav och Sofia lyssnar på Filip Elggrens gitarrspel i Köpmanholms skola. Foto: Alf Anderin

Barbro Nordstedt, Söderöra, Gustav Hemming och Sofia Jöngren diskuterar bryggor, linjestreckning och kollektivtrafik i ruffen på Alf Anderins båt. Foto: Joel Nordstedt

ett papper om sekretess, säger Barbro Nordstedt som har bott på Söderöra sedan 1979. Nu kastas posten i en låda på bryggan till allmän beskådan. Sen får vi sortera själva, i regn och blåst eller vad det nu är för väder, fortsätter hon misslynt.

Och paketen – det är så sorgligt, så det bestämmer vi oss för att inte prata om alls, men vi kan ändå inte låta bli. Helst ska paketen vara så små att de får plats i lådan. Annars är det bara att avbryta arbetet, även om det är mitt i högsäsongen, och ta en dag till Norrtälje för att hämta paketet. Om det nu inte visar sig att paketet har hamnat i Bergshamra ...

Vi avslutar med att prata om bryggor och hur det står till med det. Sämst är det väl på Blidö där Bromskär nu i och för sig får en privat småbåtshamn och kommunen restaurerar sin del, dock verkar det inte som om Trafikverket tänker ta tillfället i akt och göra något åt kajen, vilket ju hade varit lämpligt.

Besöket är över och Gustav och Sofia ska återvända till storstaden. Vackert väder kunde vi bjuda på, som så ofta här lite längre ut i skärgården. När de nu beger sig hemåt, hoppas jag att det blir alla positiva minnen som dominerar – de glada barnen i skolan, de trygga Gräsköborna och Söderöra med sina fina och strävsamma människor.

Alf Anderin.

Foto: Renée Eklind

Föredragningslista vid Blidö-Frötuna Skärgårdsförenings årsmöte, onsdagen den 11 november 2015

1. Årsmötet öppnas.
2. Val av ordförande för årsmötet.
3. Val av sekreterare för årsmötet.
4. Val av två justerare.
5. Frågan om årsmötets behöriga utlysande.
6. Fastställande av föredragningslista.
- 7a. Styrelsens verksamhetsberättelse.
 - b) Årsredovisning.
 - c) Revisorernas berättelse.
 - d) Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
 - e) Fastställande av inkomst- och utgiftsstat för 2016.
 - f) Fastställande av årsavgift för 2016.
8. Val av föreningens styrelse.
 - a. Val av ordförande för 2015/16. Under 2014/15 har Alf Andrin varit ordförande.
 - b. Val av ordinarie ledamöter för två år. I tur att avgå är Urban Gunnarsson, Bo Gesslein, Helén Jansson, Malin Lenke och Joel Nordstedt.
 - c. Val av suppleant för 2 år. I tur att avgå är Mats Rundgren. Kvarstående i styrelsen är ordinarie: Roger Manrin, Eva Axelsson och Roine Karlsson. Kvarstående suppleant är Maiken Winblad.
9. Val av representanter till Norrtälje kommuns skärgårdsråd år 2015/16. För 2014/15 har Alf Anderin varit ordinarie och Roine Karlsson ersättare.
10. Val av två revisorer och ersättare för ett år. Ordinarie för 2014/15 har varit Sture Malmgren och Linda Hoflund, med ersättarna Svein Nilsen och Jutta Jansson.
11. Val av valberedning för 2015/16. Valberedningen för 2014/15 har bestått av Fredrik Nordblom, (sammankallande), Barbro Nordstedt, Hasse Vogel och Gabriella Söderman.
12. Övriga frågor
13. Årsmötet avslutas.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsen för Blidö-Frötuna skärgårdsförening
får härmed avlägga verksamhetsberättelse för verksamhetsåret
2014 10 01 - 2015 09 30

Årsmötet hölls i Länna bygdegård i Hysingsvik. Ordförande för mötet var Helena Gunnarsson. Valberedningen berättade om sitt arbete under året och mötet beslutade att välja om ordförande Alf Anderin ifrån Svenska Högararna. Två nya styrelseledamöter valdes också, Maiken Winblad från Söderöra samt Roine Karlsson. Övriga i styrelsen kvarstod eller omvaldes.

Det talades en del om vad som händer med sälen och dess skadliga inverkan på fisket.

Styrelsen ombads också att bevaka utbyggnaden av fiber samt att sprida kunskap om att det krävs ett lokalt engagemang för att få till en utbyggnad av detta.

Styrelsen tog upp framtiden för bladet som ju upptar en stor del av styrelsens arbete. Olika förslag kom upp och styrelsen fick i uppdrag att försöka lösa frågan om bladets framtid på ett sådant sätt att bladet finns kvar i någon form.

Året inleddes med SIKOs årsmöte som hölls på Nässlingen och tre styrelsemedlemmar från BFSF närvarade samt ett antal vanliga medlemmar. Alf Anderin valdes till ordinarie representant och Joel Nordstedt till ersättare Urban Gunnarsson kassör. Till ordförande omvaldes Ulf Westerberg från Möja.

I samband med SIKOs årsmöte ombildades Företagarna Skärgården till Skärgårdsföretagarna och till ordförande valdes Karin Almkvist Sandhamn.

Under året har styrelsemedlemmar deltagit i SIKOs möten, vid två tillfällen har dessa hållits tillsammans med Skärgårdsföretagarna, ett konstruktivt initiativ.

Föreningen har deltagit i flera kommunala skärgårdsråd där ämnen som skolan, strandskyddet, replipunkter diskuterats. Det kommunala skärgårdsrådet kom i gång något sent p g a valet, dess nye ordförande är Olle Jansson (s).

Föreningen har tagit in Renée Eklind att hjälpa oss med bladet. Renée har flerårig erfarenhet av publikationsarbete och är boende på Tjockö. Styrelsen har vid ett antal tillfällen tagit in Renée som adjungerad vid styrelsemöten där bladet diskuterats.

Tidningen har fått en ny layout.

Vi har drivit en facebookside, sidans ansvarige är Joel Nordstedt.

Föreningen har haft en representant i den rikstäckande organisationen Skärgårdarnas Riksförbund genom Björn Sjöblom.

Föreningen har haft 9 stycken styrelsemöten och gjort 3 stycken medlemsblad.

BFSF har haft Skärgårdslandstingsrådet Gustav Hemming (c) på besök i norra skärgården.

Under en heldag besöktes Köpmanholms skola, Gräskö samt Söderöra. Fokus låg på att visa upp de villkor som skärgårdsbefolkningen lever under, samt att bolla idéer och möjligheter för framtiden.

Styrelsen har under året 2014/15 bestått av:

Alf Anderin, Svenska Högararna, ordförande
Bo Gesslein, Löparö, vice ordförande
Malin Lenke, LillGräskö, sekreterare
Joel Nordstedt, Söderöra, vice sekreterare
Urban Gunnarsson, Norrtälje, kassör
Helén Jansson, Söderöra, ledamot
Roger Manrin, Högmarsö, ledamot
Roine Karlsson, Gräddö, ledamot
Eva Axelsson, Svartnö, ledamot
Mats Rundgren, Fejan, suppleant
Maiken Winblad, Söderöra, suppleant

Svartnö By:

I dag en levande landsbygd

Svartnö By, på ön Svartnö strax innanför Furusund, är en av de få byar eller öar som ökar sin befolkning. Under de tre senaste åren har två barnfamiljer återvänt till sin hembygd och två familjer har flyttat dit, utan tidigare band till ön.

Inflyttningen till Svartnö By beyder 16 personer – ett högst väsentligt tillskott för en by som nu består av 45 personer.

I slutet av 80-talet och början av 90-talet var den höga fastighetsskatten och kommande generations ovilja att överta föräldrarnas små jordbruk, två starka orsaker till att ungdomarna flyttade därifrån.

För att försöka stärka gemenskapen hos de som inte ville lämna ön, bildade de boende Svartnö Byskolas Intresseförening år 2010. Skolan är unik, eftersom den är i original från skolstarten 1879. Den sista eleven gick ut 1939 och sedan dess har skolan i princip stått helt orörd. Idag är skolan en aktiv mötesplats för de boende, men har också aktiviteter för allmänheten. Skolföreningens arbete och aktiviteter har medfört att den gamla byn åter blivit en levande landsbygd, där de boende hjälps åt, umgås och utvecklar bygden tillsammans.

Cirkusskola i stället för katekes

Under sommaren är förstas midsommarfirandet en av höjdpunkterna, inte minst för barnen. I somras fick det firandet möjligen stryka på foten för Cirkusskolan som i två dagar gästade den gamla skolan. Dans runt granen på juldagen, trubaduraftnar, guidade visningar och valborgsmässosfirande är bara en del av det som det gamla skolhuset nu får vara med om. Säkert trevligare än darrande små skolbarn som rabblar katekesen.

Furusunds Kulturförening var på besök i våras och fick provsitta de gamla bänkarna, medan "fröken" Eva Axelsson berättade om Svartnö.

Julie Ekman, 1,5 år tar sina första steg i den ädla cirkuskonsten. Linnea, i pappa Roger Mannins famn, ser avundsjukt på.

Axel + Augusta = sant

Svartnö har också lämnat avtryck över stora delar av världen. Kompositören Hugo Alfvén bodde på ön under några år i slutet på 1890-talet. Där inspirerades han till texten till Bröllop på Svartnö som ingår i hans Midsommarsvaka. Alfvén var gäst på bröllopet mellan bondsonen Axel Leonard Eriksson och Augusta Matilda Olsson, som gifte sig 1901. Brudparets barnbarn med familjer bor fortfarande kvar på ön och har absolut inga planer på att flytta.

Text och foto: Eva Axelsson

I det tidigare så tysta och tomma gamla skolhuset på Svartnö, är det nu åter liv och rörelse.

Astrid, Linnea och Gustav Johansson trivs med skola, dagis och alla kompisar och längtar inte alls tillbaka till Värmdö. Foto: Peter Johansson.

Det lyser i fönstren

– Välkomna till ett nytt läsår! Det är Johanna, Hanna och Åsa som står på trappan till Köpmanholms skola och välkomnar elever och lärare till ett nytt läsår. Lärartrion möts av en applåd när de berättar att skolan nu har över 50 elever.

Att Köpmanholms skola nästan har fördubblat sitt elevantal beror på fler saker. Dels har skolan fått behålla sjätteklassarna som i år inte har flyttat vidare till skolor i Norrtälje. Dels har en del barn återvänt efter att ha gått ett par år i Norrtälje. Till stor glädje, både för skolan och ön, har Yxlan fått fler nyinflyttade, bland annat tre barnfamiljer, de senaste åren.

Vi skulle bara titta

Peter och Pernilla Johansson flyttade ut från Värmdö i somras.

– Vi trivdes väldigt bra på Värmdö, men har alltid haft en längtan att bo längre ut i skärgården, säger Peter.

Astrid och Gustav gick i förskolan och deras äldsta, Linnea, i skolan. Trots att det var ett mysigt område och lantlig miljö, blev det inte någon riktig gemenskap mellan barnen. Inte så konstigt, eftersom alla barnen i bostadsområdet var utspridda på fem olika skolor.

Så när Pernilla såg en annons om ett hus på Yxlan, i gammal stil och till salu, tänkte de att de kunde göra en

dagsutflykt. Absolut inte för att köpa, men som en kul grej. Huset var charmigt, men inte optimalt för familjen. Men de kunde inte släppa tanken på huset, utan åkte dit igen. De passade då också på att besöka skolan.

– Det var i stort sett det som avgjorde saken, säger Pernilla. Vi blev så väl bemötta av lärarna och barnen. Vi blev helt tagna av den trivsamma och lugna miljön.

Pernilla och Peter har ett eget företag, en mattbutik på nätet, och det fungerar bra att sköta jobbet från ön.

– Tidigare hade vi närheten till Stockholm, men var sällan där. Nu känns det lagom att då och då åka till Norrtälje, som ju är en vacker och mysig liten stad, säger Pernilla.

Havet skänker lugn

Ulrika Österbergs föräldrar köpte en stuga på Yxlan på 70-talet och där har hon tillbringat i stort sett all ledig tid.

– Under tonårstiden arbetade jag på Kolsviks Livs och flera av de arbetskamraterna har jag kontakt med än idag, säger Ulrika.

För 15 år sedan köpte hon och hennes sambo Jonny Sundberg ett eget fritidshus i samma område som föräld-

rarna. Efter att under ett decennium ha tillbringat alla helger och lov där, ägnat åtskilliga timmar till att packa ner och packa upp och sitta i bilköer till och från sommarstället, började hon fundera.

– Var mår jag bra? Var mår familjen bra? Var och hur vill vi bo? Ulrika fortsätter:

– Jag älskar närheten till havet. På drygt fem minuter är jag nere vid vattnet. Det är alltid lika vackert och det inger mig alltid samma lugn. Jag är en av få som alltid kliver ur bilen på färjan och tittar ut över vattnet. Det hjälper mig att släppa jobbet.

På frågan om hon någon gång har ångrat att familjen flyttade ut svarar hon:

– Även om jag har en ganska lång resväg till jobbet i Norrtälje, så har jag dels min lilla paus på färjan och dels kör jag genom ett otroligt vackert landskap. Vem skulle vilja byta denna vackra väg mot köerna på Essingeleden?

Gräskö – Norrtälje – Yxlan

Linda och Anders Blomqvist trivdes så bra på sitt landställe på Gräskö att de inte ville åka hem när helgen var slut. De bestämde sig för att flytta ut på prov. De sålde huset i Sollentuna och blev bofasta på ön. Flyttlasset gick mitt i smällkalla vintern. Barnen, Rut och Olle, åkte svävare över Gräsköfjärden till dagis. Allt var så tyst och så vackert att det faktiskt gick att stå ut med lite frusna vattenledningar.

– Även om det var den kallaste vintern på länge, så var det också så otroligt vackert med all snö, minns Linda.

Anders var pappaledig under första året som bofast på Gräskö. Sedan, när han och Linda skulle jobba i Stockholm och pendla varje dag, flyttade de till ett hus i Norrtälje. Lite mer centralt, men ändå nära till Gräskö. Men

längtan ut till havet och människorna där ute var för stor. Linda och Anders sålde både sommarstället på Gräskö och huset i Norrtälje. Nu har de byggt ett nytt hus i Köpmanholm på Yxlan, dit de flyttade för ett år sedan. De hittade en tomt med perfekt läge och med en bra skola i närheten. Barnen tycker att det är jättehärligt och trivs mycket bra i skolan.

– Det är fantastiskt att kunna bo så här långt ut i skärgården, men ändå så centralt. Nära till skolan, nära till mataffären på Blidö och enkelt att åka till jobbet kommunalt, säger Linda.

Närheten till ytterskärgården och närheten till lilla vackra Norrtälje, gör Köpmanholm till det perfekta stället att bo på, i alla fall enligt familjen Blomqvist.

Det känns som det är en ny trend på gång här ute, det lyser i fler och fler fönster året runt. Vi hoppas att den trenden håller i sig.

Malin Lenke

– Soligt eller mulet spelar ingen roll. Vattnet är lika vaket varje dag, men ingen dag ser det likadant ut, säger Ulrika Österberg.

Foto: Malin Lenke

I kölvattnet efter Nord-Sydlinjen

Röster från företagarna

I strålende solsken kliver glada skärgårdsresenärer på Blidö ombord på m/s Gripen. Foto: Roine Karlsson.

Den för året nya linjen mellan Nynäshamn och Arholma fick ett gott mottagande av skärgårdsresenärerna.

I snitt har drygt 200 resenärer per dag åkt någon del av sträckan och detta trots att sommaren inte gjorde skäl för namnet förrän i augusti. Gustav Hemming, skärgårdslandstingsrådet och tillika en av påskyndarna av linjen, har alltså anledning att vara nöjd. Fartygen lägger till vid bryggor mellan Nynäshamn och Arholma som har något att erbjuda de besökande, företrädesvis på öar som har butik, vandrarhem eller krog.

Landstingsrådet är nöjt, men vad tycker företagarna längs ruten om utfallet av den nya båtlinjen? BFSF har pratat med Inger Andersson på Blidö Hamnkrog, Olle Teje på Lidö Vårdshus och med Lena Bolin på Arholma Handel.

Både Inger och Olle är positiva.

– Visst har vi märkt en effekt, säger Olle. Båten kommer till Lidö vid halvsjutiden – lagom för att äta middag. Sedan avgår den cirka 09.00 morgon därpå, så det har blivit några extra nätter på vandrahemmet, tack vare den. Liknande erfarenheter har Inger på Blidö Hamnkrog, som ligger i närheten av Stämmarsund.

– För Arholma Handels del har vi inte märkt så väldigt mycket, säger Lena. Det beror på att båten kommer hit när butiken ännu inte har öppnat, och avgår efter att vi har stängt. Men jag vet att det har kommit gäster till vandrarhemmet och de har kommit hit och handlat.

En del missnöje har dock framkommit i media för att skärgården har stängt i början på augusti. Nord-Sydlinjen förlängde sin sommarsäsong, men det gjorde inte företagarna.

Renée Eklind

Tankar efter en resa

Närmsta vägen mellan två punkter är en rät linje. Längs den kan man nu ta sig från Arholma till Nynäshamn, utan att behöva åka via Stockholm.

Nord-Sydlinjen blev en lyckad satsning som ökade tillströmningen av besökare i skärgården.

Jag har, precis som många andra, åkt med en bit under sommaren. Utan krångliga omvägar blev det nu möjligt att ta sig från Kapellskär till Möja och tillbaka på en och samma dag.

Målet för dagen var Roland Svensson-museet, men en bit mat på krogen Wikströms Fisk lockade också. Av de tre timmarna på ön gick två timmar åt till att ta sig fram och tillbaka från bryggan vid Möja Ström till Rams Mora där museet och Wikströms Fisk ligger.

På utländska semesterorter finns det oftast någon transport mellan hotellet och sevärdheterna. Varför inte här?

Det borde finnas möjlighet att köra folk eller hyra ut cyklar vid bryggorna till kommande år. En stor del av passagerarna på linjen var pensionärer som bara var ute över dagen för att se sig om. Med en snabb transport får besökarna ju mera tid att äta och shoppa, något som gynnar näringslivet och skapar sysselsättning på öarna.

Nu är det upp till öarna som kommer att trafikeras av Nord-Sydlinjen 2016 att skapa aktiviteter och transporter för besökarna. Man bör också hitta en gemensam arena för att marknadsföra sina arrangemang. På till exempel Facebook; där administrerar Hans Brismo i dag en Nord-Sydlinjesida. Det är ett bra initiativ.

För min egen del tänker jag visa fotografier i ett gammalt färhus på Lidö, om det nu blir någon uppföljning sommaren 2016.

Text och foto: Roine Karlsson

Med någon form av transportmedel skulle både turister och företagare få ut mer av besöken.

Västerviks Hamn

Ö-rum i Norrtälje Hamn

För ett par år sedan besökte jag och min sambo Västervik i Småland. Vi blev imponerade av hur väl man marknadsför sina öar. I Västerviks hamn har varje ö fått en egen skylt som berättar allt man behöver veta om till exempel Norra Malö.

Norrtälje kommun har väldigt många öar som är värda ett besök, öar där man både kan äta, dricka, sova och bada. Men vilka?

Varför finns det inga skyltar på våra bryggor? Det är ju en strid ström med besökare till bryggorna året om. Skylten skulle berätta för besökarna vilka öar det är som hägrar där ute i havsbandet.

Vid Gräddö brygga, i närheten av där jag bor, får jag ofta peka ut Lidö och Arholma för intresserade besökare.

Om man marknadsförde redan på bryggan, skulle man säkert få fler besökare till våra fantastiska öar. När man väl kommer till en ö möts man ofta av bra information.

Både centralt och lokalt

Hamnen i Norrtälje står nu för stora förändringar där borde det byggas "Ö-rum".

I "Ö-rummet" skulle alla öar i vår fantastiska skärgård kunna visas upp. Och en likadan skylt skulle placeras på den brygga varifrån passbåten går till den aktuella ön. En stor del av kommunen är ju trots allt skärgård.

Text och foto: Roine Karlsson.

På till exempel Lidö får man bra information för att kunna utforska ön. En karta som visar badställen, hamnar, krog och café och stigar. Och så lite om historien och öns utveckling.

Upphandlingen av skärgårdstrafiken

Waxholmsbolagets upphandling av den framtida skärgårdstrafiken har nu gått in i ett hemligt skede efter att tiden för anbud gått ut. Förmodligen kommer beslut om vilka rederier som kommer tilldelas trafiken att komma någon gång under årets två sista månader. Tanken är att trafiken kommer igång under april nästa år. Dock har ett tyskt företag överklagat ärendet till förvaltningsrätten i Stockholm. Anledningen ska vara att man anser att Landstinget har haft en missvisande annonsering av upphandlingen. Trafiken ska sedan – om upphandlingen inte försenas eller avbryts – enligt anbudsunderlaget att likna dagens tidtabell, men med möjligheter för utveckling på linjer där det anses behövas.

jn

Foto: Joel Nordstedt

Gösta Söderman – den sista skärkarlen

Gösta gick hemifrån med sin båt på fredagen och nu börjar vi förstå att han aldrig kommer tillbaka igen.

Insikten om vad som har hänt och vad det innebär kommer att drabba oss undan för undan.

Gösta var en ovanlig människa med ovanliga egenskaper. Inte möjlig att beskriva. Och egentligen är det både omöjligt och fel att försöka fånga eller sammanfatta någon genom hans egenskaper, liksom i en ask. Det blir alltid fel och just fyrkantigt. Och verkligheten, eller om man så vill, den sanna bilden, slinker mellan som en ål.

Och särskilt kanske det gäller Gösta, som var en särpling i nutiden. Annorlunda och med insikter och kunskaper

som var som hämtade från urtiden. Han var stolt över det, visste att de var värdefulla kunskaper och han visste också hur man levde efter dem.

Gösta blev tidigt faderlös, pappan drunknade vid en plötslig höststorm, under fiske i Åsmansboda skärgård.

Han hittades aldrig, bara skötarna bärgades senare.

Gösta pratade aldrig om denna tragedi, men den fanns som en mörk skugga hos honom.

Gösta var utgjorde på något sätt en länk bakåt, mot generationerna före, de som levt sina liv och försvunnit i tystnaden, kanske under en sten på Blidö kyrkbacke där graven för länge sedan är utplånad. Han levde långt från den digitala livsstilen, och han hade ett känsligt och förfinat sinne för andra kvaliteter i livet.

Han var, inte bara rent bokstavligt, hela livet vänd utåt, mot havet, mot vattenvägarna. Stäven vänd mot de yttersta skären, alltid på väg ut för att fiska eller jaga eller plocka. Det gick bra för det mesta, han visste när öringen gick upp på grundvatten, hur vårmusseronerna såg ut, när och var de fanns och vilka skär som hade rika havtornsbuskar i strandkanten.

Men det fanns också ett tungsinne hos honom, som ibland, med brännvinets hjälp, förvandlades till uppsluppen galenskap. Då gällde inga borgerliga regler eller gränser och hans utmaningar blev ibland halsbrytande och till och med farliga.

Och så, dessa sällsynta ögonblick i livet, i hans närhet och med hans stillsamma och lågmälda glädje och förundran över tillvaron, kunde man få uppleva den märkliga, skimrande känslan av – lycka.

Nu i dessa svåra dagar av oro och ovisshet, gör minnena som Gösta etsat i våra sinnen ont, men jag är säker, helt säker, på att de alltid kommer att vara berikande i vårt liv.

Magdalena Rinaldo

Foto: Roine Karlsson.

Rapport från Skärgårdsrådet

Utdrag ur Skärgårdsrådets minnesanteckningar från mötet den 23 september.

4. Arbetsordning för skärgårdsrådet

Förslaget till arbetsordning diskuteras och de ändringar som föreslås förs in i dokumentet, som skickas ut till nästa möte. Följande diskuteras:

- är 10 fastboende på en ö en bra siffra för att vara med i Skärgårdsrådet? Kunde kanske mindre öar gå ihop och skicka en representant. Vid behov bör man kunna adjungera andra deltagare.

- Rådet är bara rådgivande, inte beslutsfattande. Hur kommer vi vidare med våra frågor, som inte är kommunala.

- Bör vara fyra sammanträden om året, två på våren och två på hösten.

- Att ärenden måste anmälas 30 dagar före är för långt, 14 borde räcka. Anteckningarna bör också ut så snart som möjligt på webben.

5. Korta ö-rapporter

Tjockö: Kommunen har varit ute och kontrollerat avlopp och många har fått nerslag. Förelägganden att åtgärda under 2017/2018. För dyrt med kommunalt avlopp. Många skaffar eller tänker skaffa minireningsverk. Oklart vad som gäller, olika handläggare ger olika besked.

Butiken och krogen har gått bra i sommar.

Några nyinflyttade under året.

Norröra: Tre soptunnor togs bort under våren. Detta påpekades i maj, men de kom inte tillbaka under sommaren.

Soptömnings säsongen för fritidsboende är en vecka för kort. Kommunen behöver kontrollera att alla som ska ha soptunnor också har det. En del lägger sopor i tunnorna avsedda för det rörliga friluftslivet.

De boende har bildat en förening, som köpt in det gamla kapellet och med hjälp av bidrag och mycket ideellt arbete har man rustat upp det. Används som samlingslokal.

Skärgårdsföretagarna: Skärgårdsföretagarna kommer att samla ihop så många skärgårdsföretag som möjligt till möte på Blidö den 20-21 november. Försöker värva flera medlemmar, är ca 35 idag. Fler och fler kommer på mötena. Södra och norra delen av skärgården har olika förutsättningar. Man hoppas att skärgårdsföretagen ska kunna utöka och våga anställa fler.

Söderarm: Anngret Andersson har nu drivit Söderarm i 16 år och hoppas att kunna anställa en person på halvtid framöver.

Löparö: Problem med vägarna. Bildandet av vägsamfällighet överklagat. 200 tomter är avstyckade, men ingen ansvarar för vägarna. Ärendet har pågått sedan 1997.

Blidö-Frötuna skärgårdsförening: BFSF har haft skärgårdslandstingsrådet på besök.

Sopstationen för det rörliga friluftslivet i Bromskär stängs i oktober. Skulle behöva vara öppet året om, då många långfärdsskridskoåkare utgår härifrån.

Trafikverkets brygga i Bromskär i mycket dåligt skick och

Trafikverket svarar att det är lågprioriterat. Här bör kommunen hjälpa till och trycka på hos Trafikverket.

Har tidigare klagat på hur reservtrafiken med färjan har fungerat och har nu fått som man vill.

SIKO: En studieresa är planerad till Brändö kommun i Ålands skärgård för träffa kommundirektören Johan Wrede och bl.a. titta på hur man löst bredbandsfrågan.
Gräskö: Fortfarande gott om bofasta, ca 30 varav 4-5 skolbarn. Köpmanholms skola har dubblat sitt elevantal.

6. Replipunkter och bryggor

Erik Klockare redovisar läget för arbetet vid olika replipunkter och bryggor.

Bromskär – arbetet har pågått hela sommaren och beräknas vara klart vid årsskiftet.

Östernäs – kommunen vill ha servitut för att använda väg, men ännu inte fått några handlingar från Lantmäteriet.

Räfsnäs – möte före sommaren med Fortifikationsförvaltningen. Fortifikationsförvaltningen vill ha servitut. Kommunen vill hellre skriva ett nyttjanderättsavtal med staten, eftersom ett servitut hänger ihop med byggnad.

Inget som hindrar att hamnföreningen ändå kör sin förstudie. Förnyad kontakt kommer att tas med Fortifikationsförvaltningen.

Många boende på Arholma vill ha Räfsnäs som hamn, bl.a. beroende på att man har sina barn i Rådmansö skola. Detta är inte möjligt, då det blir för stor belastning och behov av parkeringar.

Östernäs – Erik har varit i mailkontakt med Trafikverket om bryggan.

Bromskär – det är en samfällighetsförening som bygger båtplatser för ca 130 båtar. Boende på Söderöra tycker att den borde ha flyttats söderut.

Kaj byggs och isättningsramp. Det kommer att gå att köra ner med lastbil.

Spillersboda – de avgifter som tas ut räcker inte till att sköta de åtaganden man har.

7. Övriga frågor

Fartområden – kommunen bör bjuda in Transportstyrelsen för diskussioner. I deras förslag finns bl.a. farled som ligger utanför E-området.

Man har inte gjort några våghöjdsberäkningar eller avstånd till skyddad hamn.

Räddningstjänst – ambulanspersonal går inte i vanliga båtar vid larm ut till öar, utan sitter och väntar på räddningskryssaren Stenhammar för transport. Detta handlar om invånarnas säkerhet.

Frågan kommer att diskuteras med räddningsschefen.

Vid pennan,

Britt-Marie Bohlin

B

KALLELSE

TILL BFSF:S ÅRSMÖTE

Onsdagen den 11 november kl. 19.00
i Yxlö Bygdegård, Yxlan.

Efter sedvanliga förhandlingar visar fotograf
Roine Karlsson från Gräddö bilder och berättar
på temat "Folk och fåglar i Roslagen".

Kaffe och smörgås serveras.

Alla hjärtligt välkomna, även icke medlemmar!

